

רשימות "לשיטתו" – "מקבילות" מסכת סוכה פרקים א' ב' דיני הסוכה

רשימת שש הלכות של שתי סככים

- משניות ב' ג': בתורה כתוב בסכת תשבו חסר את וו' ולומדים מזה שסוכה צריכה רק סכך אחד. ונלמדים מזה ששה דינים
- א. סוכה תחת האילן,
 - ב. בתוך הבית.
 - ג. סוכה על גבי סוכה.
 - ד. פירס עליה סדין מפני החמה או תחתיה מפני הנשר,
 - ה. או שפירס על גבי הקינוף.
 - ו. הישן תחת המטה.

רשימת חמש הלכות של "תעשה ולא מן העשוי"

- בתורה כתוב חג הסוכות תעשה לך ללמד שצריך לעשות סוכה ולא שתעשה ממילא וזה נקרא תעשה ולא מן העשוי וכן אם סכך כשר מונח על סוכה אבל לא הונח והכשיר את הסוכה פסול. חמש דוגמאות מפרק א :
- א. הדלה עליה את הגפן ואת הדעת ואת הקיסום .. וקצצן.
 - ב. חבילי קש שהניחן על הסוכה ליבשן [רע"ב משנה ה'] [וחז"ל גזרו על כל חבילה גם כשלא הניח ליבשן].
 - ג. החוטט בגדיש. שעשה ערימה ולא היה אהל.
 - ד. תקרה שאין עליה מעזיבה. אע"פ שהקורות כשרים הם הונחו לשם בנין בית ופסולה.
 - ה. סוכה ישנה בית שמאי פוסלין – מפני שלא נעשתה לשם חג.

ביאור סוכה ישנה וחבילי קש

- סוכה חדשה :** שעשאה בתוך שלושים יום לפני סוכות שאנשים חושבים על מה שעושים שיהיה לסוכות. או שעשאה אפילו מתחילת השנה וחשב לשם חג.
- סוכה ישנה :** סוכה שעשאה יותר משלושים יום לפני סוכות, ולא עשאה לשם חג.
- הדין בסוכה ישנה :** בית שמאי פוסלין מפני שכתוב חג הסוכות תעשה לך – שצריך לעשות בשביל סוכות. ובית הלל מכשירין, מפני שדורשים את הפסוק לדברים אחרים.¹

היות יש מסתבכים ומערבים בין איסור תורה לגזירה סודר כטבלה.

המקרה	הביאור	הדין	הטעם
סוכה ישנה	שם סכך בשביל לעשות סוכה עם צל אבל לא היה בדעתו בשביל שתהיה סוכה לחג הסוכות	ב"ש פוסלין וצריך לנענע	צריך שיעשה לשם חג הסוכות.
		ב"ה מכשירין	מספיק שיעשה סכך לשם צל
חבילי קש חבילי עצים וחבילי זרדים	כשהניחן בשביל ליבשן	פסול מהתורה וצריך להניח מחדש. [לנענע שו"ע]	כתוב וסוכה תהיה לצל מהשמש, ואם לא הניחם לשם צל לא נקרא סוכה
חבילי קש חבילי עצים וחבילי זרדים	כששם את החבילות חשב לשם סכך	צריך לפתחן וכשר	רבנן גזרו שלא יסככו בחבילות.

רשימת ארבע הלכות של מחלוקת רבנן ורבי יהודה אם סוכה דירת קבע בעינן

- א. פ"א א' סוכה למעלה מעשרים אמה פסולה ורבי יהודה מכשיר.
- ב. פ"א ב' רבי יהודה אומר אם אין דיורין בעליונה התחתונה כשרה [עיקר תיו"ט אות ט' בשם הר"ן]
- ג. פ"א א' רבי יהודה אומר נוהגין היינו שהיינו ישנים תחת המטה וברע"ב לא אתי אהל עראי ומבטל אהל קבע [והוא מהגמ' יא :]
- ד. פ"א ב' רבי יהודה אומר אם אינה יכולה לעמוד בפני עצמה פסולה. וברע"ב ר"י לטעמיה דאמר סוכה דירת קבע בעינן.

העוסק במצוה ... ותשבו כעין תדורו

יש להבדיל בין שלוחי מצוה שהטעם מפני שהעוסק במצוה וכו' [וכמו שראינו על מת ועל חתן בברכות] לבין חולין ומשמשיהן ומוסיף הרע"ב גם הולכי דרכים שפטורים משום תשבו כעין תדורו.

¹ ואומר הגרע"א שגם לפי בית הלל יש נפק"מ איזו היא סוכה ישנה, מפני שהירושלמי אומר שגם לבית הלל צריך לחדש בה דבר או טפח על טפח, או משהוא על פני כולה. הר"ן לומד שזה לכתחילה, ולכל הפוסקים לעיכובא [מלא"ש]

רשימות "לשיטתו" – "מקבילות" מסכת סוכה פרקים א' ב' דיני הסוכה

שאלות סיכום :

הבונים סוכה ואין להם מספיק עצים וממעטים בגובה או בדפנות, או בסכך, או שמניחים קורה מן הצד או שפודין, או שמשאירים אורין. למעלה, למטה, מן הצד, מה דינם ?

ש. היכן מצאנו גזירות בפרק א ? ת. חבילי קש, גזירת תקרה.

ש. היכן מצאנו 3 דוגמאות לאותה הלכה באותה משנה ? ת. דופן עקומה.

ש. היכן יש דוגמא רביעית לדופן עקומה ? ת. נתן עליה נסר שהוא רחב ארבעה טפחים.